

Dospělé pohádky pro děti

Klára Vučičová

Byl jednou jeden domeček. Všichni jsme si v něm docela pěkně žili, ale pak jsi to hnízdo opustil. Statika prý není pro tebe, musíš z toho ven, přejít hory, přebrodit divoký řeky. A od té doby je i ten náš vztah tak trochu dobrodružnej, plnej kamení, v neustálém ohrožení, že vypadne z otevřeného okýnka rychlíku. Nebo přeplněného couráku, to je vlastně docela jedno. Prostě vypadne a bude fuč.

Celou cestu mlčeli. Zas tak dlouho to nebylo, od nejbližší čárky pobřeží, super místa pro jejich víkendový výlet, je to k tomu cihlově červenému městečku zhruba půl hodiny, čtyřicet pět minut nanejvýš. I to ale někdy stačí, aby během jízdy někdo vytáhl nůž a pobodal spolujezdce, nedávno se to stalo – když o tom četla v novinách, proběhla jí hrůza, tím spojem přece jezdí z práce, co když to byl on, co když teď někde sám leží obklopený nemocniční bělobou a pípajícími přístroji. Sám, sám, úplně sám, protože já jsem odjela. Jejich letní jízdu ale čepel nože nerušila, i když ani ta se jí v tu chvíli nezdála o moc ostřejší než to ticho, ty pohledy, jež vrhal všude kolem ní. *Ještě mě postav před terč, dej mi pásku přes oči a jablko do huby, debile.* Snažila se číst, co se v něm dělo, ale moc úspěšná nebyla – dokázala s jistotou určit jen to, že byl pěkně nasranej. I když ho za posledních pár let viděla jen párkrát, naprosto jasně si pamatovala, že funguje podobně jako nášlapná mina. To, že zatím nedošlo k explozi, ani v nejmenším neznamená, že unikla újmě. To, že je ta mina až v protějším rohu vagonu, ještě neznamená, že jí, až na to dojde, neutrhne třeba končetinu. Protože ta mladá, hloupá na ni šlápla. A krok zpátky už jí nepomůže.

Za upatlanými okýnky se rýsovalo maloměstské nádraží se svými maloměstskými nádražními opilci. Jemný hlas ohlásil drsnou němčinou název severského rodiště jejího otce a ona věděla, že teď už ji před ním barikáda několika volných sedadel neochrání. Při výstupu z vozu se za ní ale ani neohlédl, neexistovala, mířil rázně k bytu své matky. Měla ještě chvilinku na to přehodnotit, jestli v té směsi vzpomínek přece jen něco neopomněla. Narativ byl do té doby přece jasný. Zlý černokněžník a nevinná panna ve věži. Když tu pannu ale z věže vysvobodily rozvodové papíry, černokněžník ztratil svou roli, aniž by přijal novou, protože se zkrátka jako kouzlem vytratil. Teď se ale znovu objevil ve snaze vydobýt si dávno ztracené právo na vlastní verzi příběhu a linii toho jí známého tak pokrucoval a místy gumoval, až se pohádka jejího dětství dočista rozpadla. Má ten příběh vůbec nevinnou pannu a černokněžníka? A jestli, kdo je kdo? Bloudila zamlženými roky a nebyla s to rozdat role, natož k nim napsat scénáře.

Cestu vedoucí přes titěrná náměstí, park a po drobném buleváru mezi obchody v drobných činžácích vyměřovaly jeho těžké kroky. Před kostelem, kde zrovna končila nedělní mše, ale zrázu ustaly. Prudce se k ní otočil, a aniž by počkal, než k němu jako husička přicupitá těch několik metrů, jimiž si od něj dosud zachovávala bezpečný odstup, vykřikl: „Si úplně stejná jako vona, víš to? Si úplně stejná jako ta vaše máma.“ Nic nechápající Němci se otáčeli, na vyřvávanou turečtinu už byli dávno zvyklí, ale co je tohle za jazyk? Ruština to není, ne? Byla vážně jako její máma? Ta, která pro ni ještě do včerejška byla domovem, vůní koláčů? Jako ta, jejíž detailní interpretace o něm a jeho kouzelnickém vypaření se jako pára nad hrncem měla zaryté do morku kostí? Jako ta, jejíž detailní analýzu teprve včera během několika minut rozložil na batolecí žvatlání, slova s absencí vztahu ke skutečnosti? Snažila se vymyslet odpověď. Takovou, která by nedovedla jeho krev k varu, ale on byl rychlejší: „Tak vypadni! Nechceš tu být? No tak do prdele jed! Pučil sem si kvůli tobě motorku, že pojedem zejtra zase na výlet. Si ale stejná kráva jako tvoje máma, seber si ty svoje kufrы a vypadni!“ Pak se dal do chůze oněmělým náměstím a ona ve vleku za ním, už aby byli u babičky. V chodbě malého činžáku raději mlčel, sousedům představení dělat nechtěl, to se nesluší.

Oba beze slova vešli do staromódně zařízeného bytu jeho matky, její babičky. „Jste zpátky nějak brzo, ne? U moře byla zima? Máte hlad?“ Osmdesátiletá žena se nic netušíc přišourala šeptavými kroky z obýváku, kde stihla během jejich nepřítomnosti spolknout celou

knihu. Nečetla ji už předtím? Neví, všechno už se jí to zdá stejný. Vono je to vždycky všechno stejný. Fak jak přes kopírak.

Oba mlčeli, pak se ujal slova on: „Vona chce jet zpátky do Berlína za tím svym, prej je tady z toho nějaká zmatená. Stejná jako její máma!” Popadla batoh i tašku a spěchala s nimi ke dveřím. Když si konečně nazouvala boty, zarazil jejich vztahu poslední, tentokrát čistou, ostrou ránu: „Tohle už je naposledy, rozumíš? Tentokrát je to definitivní. Už ani ty alimenty si nebudeš brát.” Stále se jí nedařilo zorientovat se v těžké lavině slov, nevěděla kde je nahoře a kde dole, jen se zmateně rozhlížela. Vážně se tohle děje? Vážně se tohle zase děje? Hodila si tašku přes rameno a s pohledem upřeným do babičiny situaci nechápající, ale přes to rozezlené tváře, tiše zabouchla dveře. Nezmohla se na to vydat ze sebe byť jedinou hlásku. Odpovědí jim byla jen jedna splašená slza, která jako utržená ze řetězu utekla spod jejího dolního víčka a šup šup, už si to štrádovala po tváři dolů a mávala na něj — podívej, tady, tady, tady jsem. Ale on jí zpátky nezamával.

Ona procházela kolem kostela - dav před ním úderem dvanácté dostal rozchod a zatím se stihl rozutést do nejbližších pekáren ulovit ty nejpovedenější koblížky s cukrovou polevou a jablečné koláčky s drobenkou. Heč, na mym je víc skořice! Zastavila se několik metrů před kostelní věží a se zvrácenou hlavou hleděla na její rozpíjející se střešní okno. *Tak kdo to byl? Kdo to z něj ty dlouhý roky vyhlížel rytíře? Kdo sbíral po nekonečná léta odvahu skočit a nečekat věčně na vysvobození? Stával tam šlechtný princ v područí ošklivé čarodějnice nebo nevinná panna držená v okovech zlého černokněžníka?* To přece záleží na tom, koho se zeptáš, *hloupoučká*.

Dala se opět do chůze. Nebrečela, před cizíma to naštěstí neuměla. Zato z oblohy se spustily vodopády, zexotičtující na severní Evropu už tak dost tropické počasí. Děšť se mísil s jejím potem, všeobecné rozrušení rozutikajících se Němců pod deštníky zas s jejím niterním rébusem. Tak se sakra rozhodni, vzpomeň si, jak to bylo! Doteky kterého z těch dvou ti byly něžným laskáním a čí ti na tváři zanechávaly ohnivé otisky? Čí objetí ti bylo útulným pokojíčkem a čí studeným žalářem? Tak ty pořád nevíš?

Nevěděla. Nádraží měla na dohled. Vůni z přepychových pekáren už nechala za sebou. Město ji zanechalo napospas oparu nádražního kebabu a zápachu levné kávy. Do paže se jí zařezávala kožená poutka cestou těžknoucí tašky. Nic mimo to ale nebylo jisté – představu budoucnosti i přítomnosti jako by rozpíjela sága jejího dětství, fantastická, zkorumpovaná, využívaná v zájmy jednoho i druhého. A kdyby tam byl třetí, i ten by si kus převyprávěl po svém.

Protože vedle dětí jsou také rodiče věčnými pohádkáři, svalujícími noční křupání v domě na pracující dřevo. Živé noční můry na hororové filmy místo večerníčku. Vlnící se záclonu na průvan, vždyť jsi zase nezavřela okno do světlíku. Temnou postavu v koutě na dětskou fantazii. I rodiče jsou věční pohádkáři, obviňující z křiku, ran i podrazů jeden druhého. A až si každý vytvoří svůj vlastní příběh, my děti si ten, jenž je psaný v kultivovanějších strofách, vybíráme a jako středověcí trubadúři ho dokola zpíváme svému okolí, *můj táta byl debil a ona celkem hodná, má máma byla kráva a on byl celkem hodnej*, putující od místa k místu, dokud nás nepřesvědčí natolik, že ho učiníme znělkou našich vlastních dětských vzpomínek. Tak který si vybereš? Zůstane tvůj otec dobrodružným vrhačem nožů, nebo zbraň vložíš do ruky matce? A nebo ji necháš oběma?

To je na tobě. Protože pravdu už nikdo nezná. Pravda umřela s utichnutím každého výkřiku a doznáním každé rány. Rozplynula se v jednotlivé variace.

Nastoupila do plného vozu, dveře se za ní s pípáním dovřely a vlak zamířil dál na jih, kde bude na věčnost zmatená dívka pokračovat ve zpěvu těch známých hluboce středověkých melodii.